

SANTA MARIA D'AMER. Interior, amb les pilastres dels arcs substituïts per grups de quatre columnes.

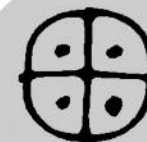
Les primeres notícies que tenim de Santa Maria d'Amer són de l'any 844, i del monestir del 949. Durant els primers segles tenia de nou a tretze monjos i un patrimoni extensíssim. La crisi s'inicià al segle XIV, a causa de la pesta i més tard pels terratrèmols del 1425 i 1428. Al segle XVI -guerra dels Segadors- algunes dependències van ser destruïdes i amb la desamortització va acabar en mans particulars, mentre l'església esdevenia la parroquial del poble.

L'església primitiva era de planta basilical, amb la nau central i les dues laterals cobertes amb volta de canó, capçades per un absis semicircular i dues absidioles. Al segle XII es va afegir, al nord, una capella de nau rectangular amb absis semicircular, que s'obre a la nau mitjançant un arc presbiterial. Així, doncs, la capçalera era com la veiem avui, amb quatre absis amb decoració d'arcuacions i lesenes.

Els terratrèmols del segle XV van desfigurar força el monestir. Es van esfondrar les voltes de l'església, es va destruir el claustre i la majoria de dependències. En la reconstrucció, especialment dels segles XVI i XVII, es van allargar cinc metres les naus, les noves voltes es van fer més baixes i es va construir una galeria al damunt. Les dues absidioles van quedar desfigurades i emparedades per obres posteriors -recentment han estat recuperades- i els arcs interiors, que descansaven sobre pilastres massisses foren substituïdes per grups de quatre columnes, fins avui. L'espai del claustre l'ocupa la capella dels Dolors, el baptisteri i una plaça. A la sagristia, s'hi conserven un parell de capitells, que daten del segle XI i que es relacionen amb els de Sant Pere de les Puelles de Barcelona.

El campanar de torre, data també del segle XII, té planta quadrada i és al costat de la façana nord-oest. L'any 1900 es va sobrealçar, donant-li l'aspecte actual.

Lluís Fernández López

AARS

AMICS DE L'ART ROMÀNIC DE SABADELL

Núm. 221

26 de novembre de 2023

EL GIRONÈS I LA SELVA

SANT VICENÇ DE CANET D'ADRI

Sant Vicenç de Canet d'Adri és als afores del petit nucli de cases de Canet, a 11 km de Girona, a la zona muntanyosa dominada per la serra de Rocacorba, que separa el pla de Girona de la vall de Llèmena, on hi ha el nucli més important del vulcanisme al Gironès.

"Mal mirat, tot i tenir el seu encant, l'edifici sembla fet a trossos: l'absis, el campanar, la façana ... Fruit de diverses remodelacions, cada element és d'un estil diferent i està col·locat d'una manera aparentment arbitrària" (Rondaller.cat/2018/02/14/sant-vicenç-de-canet-dadri/).

I és que l'església de Sant Vicenç és esmentada l'any 822 i va ser construïda damunt d'un temple romà-

SANT VICENÇ DE CANET D'ADRI.

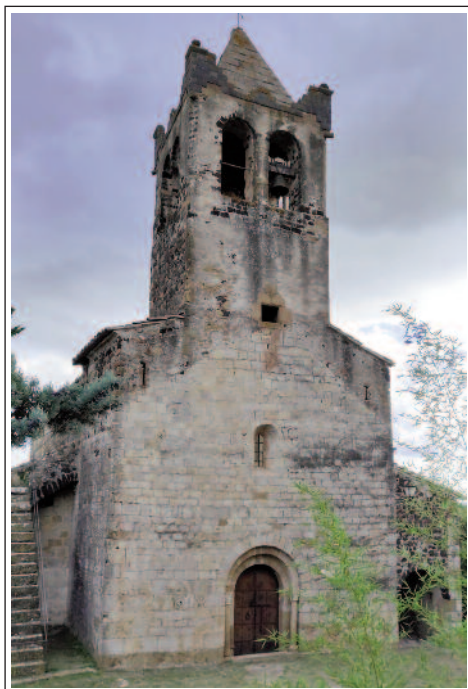
nic del segle XI, de tres naus, del qual només es conserven els tres absis exteriors i part del mur sud. La resta és de l'any 1560, tal com veiem a la llinda del portal i, alhora, s'hi va afegir la torre del campanar de planta quadrada, amb dos pisos d'obertures de mig punt i una teulada piramidal, que s'enlaira damunt la nova nau. També es va refer la façana, afegint un rosetó i una porta d'estil renaixentista, que llueix un parell de capitells esculpats. Finalment, el 1597 es va construir un comunidor de torre a la banda esquerra de la façana principal.

Actualment l'interior del temple té tres naus, separades per grans arcades, és pulcrament endreçada i compta amb tres capelles i la rectoria.

SANT LLORENÇ D'ADRI

Poblet amb la majoria de cases disseminades, que forma part del municipi de Canet d'Adri, on hi ha l'ajuntament.

Sant Llorenç d'Adri és un edifici romànic del segle XII, d'una nau capçada per un absis semicircular, decorat amb un fris de dent de serra. El portal, situat a la façana de ponent, llueix dues arquivoltes que sostenen dues columnes amb capitells decorats amb caps humans, ocells i motius geomètrics, de factura senzilla i arcaica. Moltes de les pedres utilitzades per la construcció d'edificis en aquesta zona són d'origen volcànic.

SANT LLORENÇ D'ADRI. Foto Joan Carreras.

El temple va ser afectat pels terratrèmols del segle XV i va ser refet posteriorment, en diverses fases, que s'allargaren fins al segle XVIII, sense malmetre la base romànica esmentada. Es va alçar la nau, que es va coronar amb un campanar de torre de planta quadrada i coberta piramidal i es van construir les capelles laterals. Avui l'interior es troba extraordinàriament ben conservat.

SANT PERE DE LLORÀ

Sant Pere de Llorà és l'església parroquial del poble de Llorà, del terme municipal de Sant Martí de Llémna, situat a 13 km de Girona. Va ser edificada al segle XII damunt les restes d'un temple preromànic i el primer document escrit que en tenim és de l'any 1058.

L'edifici actual el formen el cos central de l'església amb el campanar al nord, un comunidor de torre al sud i un gran porxo damunt del portal.

SANT PERE DE LLORÀ.

D'època romànica tenim restaurats: el campanar, que és una esvelta torre de planta quadrada, amb dos pisos al capdamunt, amb finestres geminades i columnetes i la nau principal, amb volta apuntada capçada per un absis semicircular, decorat, a l'exterior, amb un fris d'arcuacions llombardes, entre lesenes i una finestra central de doble esqueixada, i a l'interior unes petites mostres de pintura mural. (Havia tingut també dues absidioles).

Al segle XVII es va enderrocar tot el cos de migdia de la nau romànica i es va construir: una segona nau; una porta al mur de ponent; una sagristia; el porxo, amb estructura de fusta, sostinguda per una pilastra quadrangular i el comunidor de torre amb planta quadrada, de tres pisos, amb teulada piramidal, adossat i avançat davant la façana.

L'interior és del tot restaurat i endreçat, amb una gran part del terra de vidre que permet veure l'estructura preromànica.

SANTA MARIA D'AMER

Amer és una població de la comarca de la Selva, d'uns 1.900 habitants, que va néixer a redós del monestir benedictí de Santa Maria.